

Carmina Roura Dalmau

LA NENA DEL
CAFÈ NORAT

Pròleg de Miquel de Palol

V I E N A
E D I C I O N S

LA NENA DEL CAFÈ NORAT

Em dic Laura, Laura Norat, tot i que tothom em diu la nena del Cafè Norat. Vaig a estudi a les Escolàpies amb el bo i millor de la ciutat, sempre acompanyada per una minyona. Hi anem passant per la plaça de les Castanyes, les Voltes d'en Rosés, els Quatre Cantons, i enfilant Força amunt fins a les escales de la catedral. La mamà diu a l'Anita que això d'anar a l'escola ara que refan la plaça de la catedral és tota una aventura. Sobretot que em doni sempre la mà fins que no hi hàgim arribat.

Als meus dotze anys, l'Anita ja no m'agafa la mà, i em porta els llibres, que no són gaires, tot darrere. Jo ja decideixo per on he de tirar: a vegades per les Ferreries Velles, a vegades per Ciutadans. I si puc, surto de casa per davant, per la rambla de la Llibertat, encara que als papàs no els agrada que passi per dintre del cafè. De totes maneres, acabo pujant per la Força fins al final, i trenco a la dreta per entrar a l'Escola Pia, que ara ja no em sembla tan imponent com quan era petita. Tot i així, és un edifici grandios que fa efecte només d'entrar-hi, amb aquells sostres tan alts.

Les monges, sempre serioses i disposades per al que necessitem, ens ensenyen, a part de càlcul i geografia, a cantar, tocar el piano i pintar. I sobretot, sobretot, ens ensenyen bones maneres i a ser un exemple per als altres.

Hem començat el quadre que portarem a casa com a record del nostre pas per les Escolàpies, el millor col·legi de Girona. L'hem començat el dia que s'acaben les obres de l'escala: cinc

graons, hi han afegit. Quin goig que fa la catedral enfilada encara més amunt.

Les petites han agafat el costum d'arribar-hi més aviat, i així poden rossolar pel pendent de la nova i àmplia barana de pedra que emmarca el final de la immensa escalinata. Totes fan cua per poder-hi lliscar tres vegades. Em penso que les minyones s'han posat d'acord perquè només ho facin en tres tandes. En sentir la primera campanada, les nenes entren enriolades a l'escola. Llavors les més grandetes ja fem fila i les mirem una mica serioses, recordant quan érem petites i enjogassades, i encara tenim ganes de ser com elles i lliscar per la nova i meravellosa barana de la catedral.

Quan ho explico a casa, tot això, el papà diu que no hi ha pressa, que salti i jugui. La mamà diu que el temps passa molt i molt ràpid, que de seguida seré gran, que he de començar a posar seny i seure com una senyoreta, que he d'anar recta quan camini.

El quadre per portar a casa a mi m'ha tocat fer-lo de lliris; unes altres l'han fet de roses o de camèlies. Sigui com sigui, m'ha quedat bé, tot i que la Rossita diu que al vespre les monges ens el retoquen perquè encara quedi més bonic.

Avui, 6 de juny del 1908, he fet catorze anys. No tornaré a l'escola. M'he de preparar per fer vida de casada, diu la mamà. La mamà ja fa córrer les cosidores perquè m'acabin l'aixovar; diu que encara no són a la meitat. Mentrestant, jo he començat a fer el meu dietari d'adult, en el qual anoto els fets importants i els cèntims que em costen les coses. Ja m'assignen diners per gastar en les meves petites despeses; ja he de donar ordres a la minyona (això encara em costa una mica perquè me l'estimo molt, l'Anita), i començo a anar al cafè, només una estona. No hi treballaré mai, jo, allà, però diu el papà que m'he d'espolsar la timidesa del cim i

m'he de començar a relacionar amb serenor, que m'he d'assemblar una mica més a en José, que parla amb tothom i coneix tothom pel nom, tants clients com tenim al cafè! No sé pas com ho faré per recordar-los a tots: cada dia n'hi ha de nous.

Els clients entren per l'arcada que dona a la Rambla. Nosaltres i alguns proveïdors passem per darrere, des d'on podem anar al cafè o, escales amunt, cap a casa.

Als meus setze anys, per Fires, en Miquel de Palol, el poeta, m'ha dedicat un sonet: «Sonet galant», es titula. Quan l'he vist publicat en el setmanari *Catalanitat* que m'ha allargat en Laureà, obert per la pàgina dels sonets, m'he posat ben vermella. Forma part d'una sèrie, i també n'hi havia per a tres amigues meves: la Carme, la Rossita i la Soletat. Diu que en el número que ve en sortiran més per a altres amigues. El meu, encara em fa vergonya llegir-lo, sobretot perquè me l'ha enseñyat en Laureà mateix. Diu així:

Petita camperola d'un quadro de Watteau,
d'un madrigal perfecte porteu la gràcia esquisa,
i en una piadosa i humana perfecció,
la fruita del capoll el vostre oval suavisava.

Jo no sé pas encara si el dard corferidor
de l'amoret, astut, vostra rojor matisa,
mes hi ha en el vostre rostre l'hermosa vermellor
de les futures roses, i tota us divinisa.

Jo no sé pas parlar-vos en flor de madrigal:
vós sou encara ingènua per a cercar el vial
on pugui el cor resar-vos un desitjat secret,

mes mon anhel seria portar a compliment
el goig d'acompanyar-us-hi, ceremoniosament,
ab una reverència gentil de minueta...

A l'hora de sopar, en José ha llegit el sonet. El papà ha parlat més que res d'en Laureà. És el seu metge, i el troba amb moltes ganes de tirar endavant. En José diu que és un eixelebrat; no sé què pensar. He llegit tots els números del setmanari *Catalanitat*, perquè l'ha fundat ell juntament amb en Miquel. El primer el varen comentar les minyones i tot. Jo les sentia: les unes hi estaven a favor i les altres, sobretot les més grans, en contra. En José, durant el sopar, també n'ha parlat, i ha dit que els seus articles eren incendiàries. El papà l'ha retopat, argumentant que era modern i que el jovent ja ho té, això de voler-ho canviar tot, que ell de jove també era així, i que no sap pas a qui ha sortit, en José. Crec que la mamà sí que ho sap, perquè, amb cara de desmenjada, ha començat a parlar de l'alça dels productes, que potser hauran d'apujar el preu dels cafès. De manera que s'ha deixat de racó la qüestió d'en Laureà. A mi m'agradaria saber-ne més coses. Em fa l'efecte que al papà li agrada tant com a mi.

En José es presentarà per a regidor de l'Ajuntament. És tan popular que segur que el votaran. Ell confia que sortirà elegit, i diu que entrar al consistori durant quatre anys serà bo per al negoci del Cafè Norat, que un pot fer-hi de més i de menys, en segons quins assumptes. Sembla que és per això que vol ser regidor.

El papà ha comprat una parcel·la davant mateix del cafè per ampliar el negoci. Hi vol instal·lar un restaurant luxós. Diu que Girona es mereix el millor. És per això que està fent campanya a favor d'en José: per tenir aviat els permisos pertinents.